

Šis puslapis atspausdintas iš DELFI interneto vartų.
Adresas <http://www.delfi.lt/archive/article.php?id=32013329>

Homoseksualų eitynės baigėsi P.Gražulio ir K.Uokos išvesdinimu

Atnaujinta 20.32 val., Eglė Digrytė, www.DELFI.lt

2010 gegužės mėn. 8 d. 11:44

Kazimieras Uokas ir Petras Gražulis

© DELFI (K.Čachovskio nuotr.)

Homoseksualų eitynes leidusiai Lietuvai sunkiai sekėsi laikyti šį demokratijos ir tolerancijos egzaminą. Keli šimtai lietuvių ir svečių iš užsienio, šeštadienį dalyvavusių taikiame bei spalvingame renginyje, buvo sutikti įžeidinėjimais, dūmų užtaisais ir dešrelėmis. Policija sulaukė 19 asmenų, iš renginio buvo išvesti ir parlamentarai Petras Gražulis bei Kazimieras Uoka. Tarp protestuotojų buvo matyti buvę Seimo nariai Vytautas Štustauskas ir Stanislovas Buškevičius, vėliau prisijungė dar vienas eksparlamentaras – Algirdas Paleckis.

11.30 val. Didžioji dalis eisenos dalyvių buvo atvežti autobusais. Jie išsidalijo vaivorykštės spalvos vėliavėles ir balionus, kai kurie ištiesė vėliavas ir plakatus su užrašais „Žmogaus teisės yra mano pasididžiavimas“, „Visi skirtingi, visi lygūs“, „Meilė vienija“, „Homofobija nėra šeimos vertybė“, „Einame už tuos, kurie nedrįsta“. Žmonės dainavo, kad homofobija yra baisiausia liga, keli vaikinai mušė būgnus.

11.40 val. homoseksualai ir jų rėmėjai išskleidė maždaug 30 m ilgio vaivorykštės spalvų vėliavą. Pasižūrėti eitynių susirinko šimtai žmonių. Prieigose buvo iškeltas plakatas su užrašu „Gėjų ir lesbiečių eitynėms – ne“. Kai kurie iš susirinkusiųjų šaukė: „Gėda, gėda“, švilpė.

Renginyje pasirodė ir prieštarinai vertinamas politikas V. Štustauskas, kuris kvietė žiūrovus pažeisti viešąją tvarką - ragino imti eitynes „šturmu“, tačiau nesulaukė palaikymo. Policininkui priminus, kad renginyje gali dalyvauti tik turintys leidimus, šis atšovė, kad „mane visi pažįsta, o tave tik p...“.

12.35 val. per tiltą prie Vilniaus pedagoginio universiteto praėjo keli jaunuoliai su keturiomis raudonomis nacionaldemokratų vėliavomis. Jie bandė prieiti prie eitynių dalyvių, tačiau buvo sustabdyti policijos.

12.45 val. eisena, kurioje dalyvauja apie 350 žmonių, pajudėjo. Dalyviai neša vaivorykštės spalvos vėliavas, plakatus, Latvijos, Izraelio, Lenkijos Škotijos vėliavas. Už užtvarų susirinkę žmonės įnirtingai švilpia, nepritardami renginiui.

Škotijos homoseksualų organizacijos atstovas Stiofanas McFaddenas prisipažino, kad yra laimingas galėdamas būti Lietuvoje. „Britanijoje prirėkė tam tikro laiko, kad būtų pasiektas dabartinis tolerancijos lygis, todėl svarbu paremti šalį, kurios dar nėra to lygio pasiekusios. Aš nebijau dalyvauti renginyje ir nukentėti. Tikiuosi, kad tokie renginiai Lietuvoje pasidarys įprasti“, - DELFI sakė jis.

12.53 val. Kitoje upės pusėje, maždaug eitynių maršruto pusiaukelėje, protestuotojai iškėlė iš lentų sukaltą kryžių. Virš žiūrovų ir eitynių dalyvių skraido sraigtasparnis.

13.01 val. Prie viešbučio „Reval Hotel Lietuva“ kažkas numetė dūminį užtaisą. Prie Baltojo tilto susirinkę žiūrovai išskleidė plakatus su užrašais „Apkaltą Grybauskaitę“, „Gėjai užmušė mano draugą“, „Šalin homonacius“.

13.05 val. Policija ramina įsisiautėjusią minią garsiakalbiais. Prašoma išlaikyti rimtį. Iš protestuotojų pusės skrenda plastikiniai buteliai, obuoliai, dešrelės, dažų flakonai.

13.23 val. Aktyvistai iš Estijos teigė, kad buvo apmėtyti akmenimis. Kažkas iš protestuotojų bandė valtimi perplauti upę. Policija juos sulaikė. Senyvo amžiaus moteris žurnalistams siūlė eiti filmuoti gėjus, o ne protestuotojus, ir žadėjo už tai atiduoti visą pensiją.

13.32 val. Eisenos dalyviai sustojo prie specialiai įrengtos scenos. Tuo metu viešąją tvarką užtikrinantys pareigūnai bando sulaikyti minią. Buvo pagrasinta, kad jei nebus nusiraminta, bus panaudotas elektrošokas.

13.36 val. Vilniaus policija praneša, kad vienas asmuo sulaikytas už viešosios tvarkos pažeidimą. Daugiau rimtesnių incidentų nefiksuota.

14.20 val. Eitynių dalyviai sodinami į autobusus ir išvežami.

14.30 val. Policija informuoja, kad į sostinės pirmąjį policijos komisariatą pristatyti penki asmenys. Du iš jų nešėsi sprogstamąsias medžiagas, abu buvo uždaryti į areštinę; trys įkliuvo dėl chuliganiškų veiksmų. Į trečiąjį policijos komisariatą pristatyti septyni asmenys, buvę su kaukėmis ir lazdomis.

14.33 val. Kažkas iš susirinkusios minios pradėjo šaudyti. Pareigūnai paleido ašarines dujas. Seimo narys P. Gražulis perlipo per tvorą, jo pavyzdžiu seka kiti mitinguotojai. Viešąją tvarką trikdžiusius P. Gražulį bei K. Uoką sučiupo, jie netrukus paliko teritoriją. Minioje iškeltas plakatas, kuriame nupieštas Vilniaus miesto meras Vilius Navickas, lytiškai santykiaujantis su premjeru Andriumi Kubiliumi.

14.46 val. Teismuose dėl sugražinimo į darbą kovojantis buvęs Vytauto Didžiojo universiteto docentas Arnas Zdanevičius ant P. Gražulio, duodančio interviu televizijoms, šliūkštelėjo vandens. „Jam seniai reikėjo taip padaryti, jis to nusipelnė“, - sakė A. Zdanevičius, neslepiantis savo

homoseksualumo.

14.55 val. Minia pradėjo skirstytis.

15 val. Anot liudininkų, įpykęs P. Gražulis puolė prie eitynių dalyvius išvežančio autobuso. Kai jį bandė sutramdyti policininkas, Seimo narys jį pargriovė ant žemės.

16.19 val. Policija informuoja, kad sulaikyta 19 asmenų, trims iš jų pradėtas baudžiamasis persekiojimas dėl LR baudžiamajame kodekse numatytų teisės pažeidimų, likusiems - dėl administracinių teisės pažeidimų (8 girtavo viešoje vietoje, kiti - su savimi turėjo ir į policijos kontroliuojamą teritoriją bandė įsinešti draudžiamus daiktus, chuliganiškai elgėsi ir pan.). Lengvai nukentėjo vienas pareigūnas.

Pasak sostinės policijos vadovo Kęstučio Lančinsko, trims asmenims iškeltos baudžiamosios bylos dėl viešosios rimties trikdymo, nes jie galėjo būti susiję su incidentu, per kurį dėl paleisto akmens nukentėjo fotografas. Likę asmenys patraukti administracinėn atsakomybėn, nes turėjo neleistinus daiktus - dujinius ginklus, dūmines ar garsines granatas.

Protestuotojų minioje itin aktyviai besireiškusius parlamentarų - valdančiosios Tėvynės sąjungos - Lietuvos krikščionių demokratų partijos atstovą K.Uoką ir opozicinės "Tvarkos ir teisingumo" partijos narį P.Gražulį - policija žada siekti patraukti administracinėn atsakomybėn dėl riaušių kurstymo.

"Prašysime bausti šiuos asmenis pagal administracinę atsakomybę už riaušių kurstymą. Jei ne šie du piliečiai, renginys būtų praėjęs be didelių incidentų", - sakė K.Lančinskas.

Viešąją tvarką renginio metu užtikrino iš viso apie 500 Vilniaus aps. VPK pareigūnų. Policijos vertinimu, buvo apie tūkstantį aktyviau prieš renginį protestavusių asmenų. Vakare mieste patruliuos sustiprintos pajėgos.

Buvo apribotas eismas

Baltic Pride 2010 Vilniuje

© A.Didžgalvio nuotr.

Penktadienį popiet, likus mažiau nei parai iki renginio, teismas paskelbė, kad renginys galės vykti. Eisenos dalyvių ir žiūrovų saugumu bei viešąja tvarka ketino rūpintis bemaž 800 pareigūnų. Jiems buvo nurodyta tikrinti visus įtartinus asmenis ir neleisti įsinešti į teritoriją tam tikrų daiktų (akmenų, pagalių, pomidorų ir pan.). Dėl renginio buvo apribotas automobilių eismas Upės gatvėje ir jos prieigose.

Eitynės yra visų trijų Baltijos šalių homoseksualų ir žmogaus teisių aktyvistų renginio „Baltic Pride“, kuris šiemet vyksta Vilniuje, dalis. Dalyviams buvo leista žygiuoti

Upės gatvės atkarpa palei Nerį nuo pramogų centro „Forum Palace“ iki automobilių aikštelės prie „Olympic Casino“ viešbutyje „Reval Hotel Lietuva“.

Tarp eisenos dalyvių buvo Švedijos ES reikalų ministrė Birgitta Ohlsson, Europos Parlamento grupės, ginančios homoseksualų, biseksualų ir transseksualų teises, vadovai britas Michaelas Cashmanas ir austrė Ulrike Lunachek, Seimo nariai Marija Aušrinė Pavilionienė ir Rokas Žilinskas, būrys diplomatų, tarptautinių organizacijų „Human Rights Watch“ ir „Amnesty International“ atstovai, keli europarlamentarai ir parlamentarai iš kitų šalių.

„Baltic Pride“ renginiuose dalyvauja dešimtys svečių iš užsienio – vien „Amnesty International“ aktyvistų atvyko maždaug 70. Dalyvauti eitynėse užsiregistravo žmonės iš įvairių ES valstybių, Šveicarijos, Turkijos, Norvegijos, Moldovos, JAV. Jas nušviesti akreditavosi bemaž šimtas žurnalistų ne tik iš Lietuvos, bet ir užsienio.

Nurodyta tikrinti galvą užsidengusius jaunuolius

© DELFI (K.Čachovskio nuotr.)

Pareigūnams buvo nurodyta tikrinti visus įtartinus asmenis, jų bagažą, o už neleistinų daiktų turėjimą taikyti administracinę atsakomybę. Tokiems daiktams priskirti ne tik pagaliai, degus skystis, akmenys, strypai, kiti sunkūs daiktai, bet ir kiaušiniai, pomidorai bei panašūs daiktai. Patruliams buvo įsakyta visame mieste stabdyti jaunuolius, kurie prisidengę veidą ar galvą.

Iš viso saugumu per renginį [žadėjo rūpintis](#) iki 800 žmonių: 620 policijos ir 150 Viešojo saugumo tarnybos prie Vidaus reikalų ministerijos pareigūnų. Pastarieji budės ne renginio vietoje. Žadama pasitelkti visus būtinus padalinius, įskaitant raitąją policiją bei kinologus su šunimis. Kartu buvo pasiruošę ugniagesiai-gelbėtojai ir medikai.

Teismas buvo sustabdęs leidimą

Laikinas generalinis prokuroras Raimondas Petrauskas ir Kauno miesto tarybos narys Stanislovas Buškevičius buvo [paprašę](#) atšaukti leidimą eitynėms. Eksparlamentaras aiškino, kad renginys prieštarauja daugumos gyventojų vertybinėms nuostatomis, o pareigūnas teigė ginantis viešąjį interesą, nes esą gali kilti [grėsmė](#) saugumui.

Vilniaus apygardos administracinis teismas nusprendė jų skundus nagrinėti ir laikinai [sustabdė](#) leidimo eitynėms galiojimą. Tačiau penktadienį Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas [paskelbė](#), kad tokia nutartis priimta nepagrįstai.

„Baltic Pride“ organizuoja Lietuvos gėjų lyga, Tolerantiško jaunimo asociacija, organizacija „Estijos homoseksualus jaunimas“ ir Latvijos organizacija „Mozaika“.

Griežtai draudžiama DELFI paskelbtą informaciją panaudoti kitose interneto svetainėse, tradicinėse žiniasklaidos priemonėse ar kitur arba platinti mūsų medžiagą kuriuo nors pavidalu be sutikimo, o jei sutikimas gautas, būtina nurodyti DELFI kaip šaltinį.

Susiję straipsniai:

- [Kovoje prieš homoseksualus šaukėsi šventųjų pagalbos](#)